

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis, Seu Resolutio Casuum Conscientiæ

Juxta Sacram Scripturam, Canones, Et Sanctos Patres

Continens Tractatus de Sacramentis Pœnitentiæ & Extremæ Unctionis;
necnon varia summorum Pontificum Decreta, contra Moralis corruptæ
propositiones, & alia

Genet, François

Parisiis, 1703

Q. 13. Si amor Dei, quo peccator justificatur, est necessaria dispositio ad
Pœnitentiæ Sacramentum, sequitur hoc sacramentum nunquam
peccatorem cum Deo reconciliare; quia priusquam Sacramentum ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-40817

De Sacramento Pœnit. Cap. V. 35

nem, quæ non concipitur ex motivo imperfecto amoris Dei, non excludere voluntatem peccandi; & ita de illa intelligi non potest dictum axioma, sed solummodo de illa imperfecta contritione quam Concilium attritionem appellat, quæ scilicet continet initium amoris Dei super omnia, quod initium, licet ob suam tenuitatem & imperfectionem non sit ex se solo sufficiens ad remissionem peccatorum, tamen sit contritio perfecta virtute Sacramenti quod gratiam sanctificantem in anima peccantis producit.

Hæc opinio quam constat esse tutiorem, quamque omnes qui propriæ salutis attentè invigilant sequi deberent, non minuit sinceram nostram venerationem erga Decretum Alexandri Papæ VII. quo prohibet ne quis audeat damnare, aut opinionem quæ asserit, attritionem sine amore sufficere in Sacramento ad justificationem, aut etiam contrariam quam secuti sumus, donec sancta Sedes hanc questionem determinaverit. Hoc Decretum habetur integrum in fine hujus Tomi quarti.

Cæterum qui ampliores super hac materia explicationem & elucidationem desiderare possunt, legant Tomum primum editionis 2. libri cui titulus est: *Amor pœnitens*, auctore Joanne Episcopo Castoriensi, Vicario Apostolico in Fœderatis Belgii Provinciis, cujus recens memoria in benedictione est.

Quæst. 13. Si amor Dei, quo peccator justificatur, est necessaria dispositio ad suscipiendum Pœnitentiæ Sacramentum, sequitur hoc Sacramentum nunquam peccatorem cum Deo reconciliare; quia priusquam Sacramentum suscipiat, per amorem Dei videtur jam prius reconciliatus?

Resp. Divus Thomas modum exponens,

36 TRACTATUS VI.

quo Christus Dominus suscitavit Lazarum, qui typus est peccatoris; cum supposuisset cum Divo Augustino, Divo Chrysostomo, communique Patrum consensu, eum solum fuisse ab Apostolis solutum, quem Deus sua gratia vivificasset; propositæ quæstioni respondet, duplicem amorem distinguendo, sicut & Concilium Tridentinum, alterum perfectum, quo peccator perfectè justificatur, alterum imperfectum, sive amoris initium, quod Concilium Tridentinum necessarium esse docet ad justificationem cum Sacramento consequendam, dum ait: *Deum diligere incipiat*, qui proinde peccatorem sine Sacramento perfectè nequit justificare.

S. Tho. in
Joann. cap.
11, lect. 6.

Sic autem habet Angelicus Doctor: *Dicunt autem quidam* hoc Ministerium prosequentes, quòd sicut Christus Lazarum per seipsum vivificavit, vivificatum à Discipulis absolvendum mandavit: ita Deus interiùs vivificat animam per gratiam, remittendo culpam, & absolvendo à reatu pœnæ æternæ, sed Sacerdotes virtute Clavium absolvunt à parte pœnæ temporalis. Sed hæc positio nimis parùm attribuit Ecclesiæ Clavibus; Hoc est enim proprium Sacramentorum novæ Legi, quod in eis gratia conferatur. Sacramenta autem in dispensatione Ministrorum consistunt. Unde in Sacramento Pœnitentiæ Contritio & Confessio se tenent materialiter ex parte suscipientis Sacramentum; vis autem causativa Sacramenti est in absolute Sacerdotis, ex virtute Clavium, per quos effectum Dominicæ Passionis quodammodo applicat ad eum quem absolvit, ut remissionem consequatur.

Si ergo Sacerdos non absolveret, nisi solum à pœna, Sacramentum Pœnitentiæ non esset gratiæ collativum, per quam culpa re-

De Sacramento Pœnit. Cap. V. 37

mittitur, & per consequens non esset Sacra-
mentum novæ Legis. Est ergo dicendum,
quòd sicut in Sacramento Baptismi, Sacerdos
verba proferens, & exterius abluens Ministe-
rium Baptismi exhibet, Christo interiùs bap-
tizante: ita Sacerdos exterius virtute Clavium
Ministerium absolutionis impendit, Christo
per gratiam culpam remittente.

Sed hoc dubium facere videtur, quòd ad
Baptismum plerumque accedunt pueri, non
ante Baptismum iustificati, qui in Baptismo
remissionis gratiam consequuntur: sed ad ab-
solutionem consequendam accedunt adulti ple-
rumque antea per contritionem peccatorum
remissionem consecuti, ut sic sequens absolu-
tio nihil facere videatur ad peccatorum re-
missionem.

Sed si quis diligenter consideret, ex utraque
parte adultos accipientes, invenietur omni-
moda similitudo: contingit enim aliquos adul-
tos, antequam actu Sacramentum Baptismi
consequantur, habentes illud in voto, remis-
sionem peccatorum consequi Baptismo flami-
nis baptizati, & tamen Baptismus sequens,
quantum est de se remissionem peccatorum
operatur, licet in isto cui jam sunt remissa,
hoc locum non habeat, sed solum augmen-
tum gratiæ consequatur.

Si quis autem adultus ante Baptismum non
perfectè fuisset dispositus ad consequendum
remissionem peccatorum, in ipso actu, dum
baptizatur, remissionem consequitur virtute
Baptismi: nisi ponat per fictionem obstacu-
lum Spiritui-sancto. Et similiter est dicendum
de Pœnitentia. Si quis enim ante absolutionem
Sacerdotis, plenè contritus fuerit, consequi-
tur remissionem peccatorum, eò quòd habet
in voto ut subjiciat se Ecclesiæ Clavibus, sine

quo vera contritio non esset. Si autem antea non plena fuisset contritio sufficiens ad remissionem; in ipsa absolutione remissionem culpæ consequitur, nisi ponat obstaculum Spiritui sancto.

Hæc doctrina omninò consonat Diyo Augustino, de natura & gratia. cap. ultimo, ubi varia charitatum genera agnoscit dicens: *Charitas inchoata, inchoata justitia est: Charitas provecta, provecta justitia est: Charitas magna, magna justitia est: Charitas perfecta, perfecta justitia est: Et in hoc sensu attritio dici potest charitas inchoata, seu initialis.*

Cardinalis
Denoff. in
Instrucone
Pastorali.

pag. 34.

Ne serve il

dire, che

ogn'atto

d'amore di

Dio sopra

tutte le co-

se, basti

per giusti

ficare, e

però sem-

pre fareb-

be giustifi-

cato il pec-

catore avã

ri l'assolu-

zione, per-

che tale

prerogati-

va non si

concede

che all'a-

more di

Id eodem planè modo explicare videtur Eminentissimus Cardinalis Denoff, in Instrucone Pastorali superius citata; *Inutiliter*, inquit, objiceretur, quod omnis actus amoris Dei super omnia sufficiat ad justificationem, & ita peccator semper esset justificatus ante absolutionem. Nam hæc justificationis prærogativa conceditur tantùm amoris Dei perfecto, non autem imperfecto qualem nunc requirimus; & hæc amoris perfectio non provenit ex solo motivo, sed ex intentione actus, ut affirmant communiter antiqui Theologi: qui dum explicant diversitatem contritionis perfectæ & imperfectæ: comparant imperfectam auroræ, seu luci incipienti: perfectam autem luci apertæ, & solari; quod ostendit, illos Theologos putasse, illas contritiones esse ejusdem speciei, & solùm differre ob majorem vel minorem intentionem, seu perfectionem actus.

Dio perfetto, e non all' imperfetto, quale qui domandiamo; la quale perfezione non la riceve dal solo motivo, mà dall' intenzione dell'atto, come l'affermano gli antichi Teologi comunemente; i quali spiegando la differenza fra la contrizione

De Sacramento Pœnit. Cap. V. 39

imperfetta, e la perfetta: comparano la prima al giorno che comincia, e la seconda al giorno chiaro, il che prova, che essi le stimavano tutte due della medema specie, differenti solo nel piu e meno.

Quest. 14. Contritio includit-ne semper firmum & stabile propositum non peccandi de cætero?

Resp. Constans propositum, & veluti adamantinum non peccandi de cætero, est secunda pars contritionis, ut patet ex definitione à nobis allata ex Concilio Tridentino, sess. 14. cap. 4. ubi hæc habet: *Declarat igitur sancta Synodus, hanc contritionem, cessationem à peccato, & vitæ novæ propositum & inchoationem continere; Hoc est propositum non ampliùs peccandi.*

Quod quidem clarissimè explicatum videmus, hoc sancti Spiritus oraculo ab Apostolo pronuntiato, qui testatur Epist. 2. ad Corinth. cap. 7. quod *Qua secundum Deum est tristitia, Pœnitentiam in salutem stabilem operatur; Hæc autem tristitia ipsa est cordis vera contritio.*

Et sanè nihil magis opponitur Legi Evangelicæ, & vitæ Christianæ, quàm criminum & conversionum ea vicissitudo, quæ nunc ita communis est, quam hîc circulus perpetuus Confessionum recurrentibus Festis solemnibus, & relapsus paulò post in eadem peccata.

Hoc toto conatu reprobatur Ecclesia, quæ in sacris Canonibus, post sanctos Ambrosium, Hieronymum, & Gregorium definivit Pœnitentiam: *Pœnitentia est & mala præterita plangere, & plangenda iterum non committere.*

Can. Pœnitentia. De Pœnit. dist. 3.

Sanctus Augustinus admonet peccatores: *Ne securus sis cum confessus fueris peccatum;* S. Aug. Serm. in Psal. 37.